

Viktor Paluš a jeho Chobotnice na víně

Hlavonožci jsou oblíbenou pochoutkou ve středomořských oblastech, v Japonsku i jinde na světě.

Iniciačním momentem pro autora této bakalářské práce byl právě kulinářský zážitek, který ho přivedl k zájmu o hlavonožce a vyvrcholil vytvořením chobotnice v životní velikosti. Během práce se u něj vyvinula určitá fascinace k těmto tvorům. Ostatně není se čemu divit.

Chobotnice jsou jak známo docela inteligentní tvorové. Stavějí si jednoduchá obydlí, dovedou se přizpůsobovat podmínkám. Někdy přidávají i dveře, které zaklapávají v přítomnosti potápěčů. Svě doupě si zdobí různými lesklými i matnými předměty, schránkami měkýšů a dalšími hloupostmi.

Jedna z nich chobotnice jménem Octi, žijící v obřím akváriu na Novém Zélandu si dokáže údajně dokonce sama otevřít láhev. Inteligentní hlavonožec dokáže s pomocí dvou ze svých osmi chapadel odšroubovat zátku z láhve během 150 sekund. Někomu se to může zdát pořád moc dlouho, ale zkuste dát podobný úkol delfinovi.

Obrovští hlavonožci jsou také oblíbenými obludami mnoha hollywoodských filmů.

Nemluvě o verneovkách a dobrodružné literatuře obecně.

Každý z nás má určitě ve své představě z dětství výjev zobrazující zmítající se loď, ovinutou a ovládanou obrovitými chapadly.

V umění nejznámější archaickou kulturou ve které se objevuje motiv chobotnice, vedle dalších tvorů mořské fauny je minójská kultura.

Měkýše a koryše známe také s některých zátiší vlámských mistrů. Současné umění tímto motivem kupodivu příliš neoplývá. Z nedávné doby mě napadá Tim Hawkinson a jeho fotokolážový rozměrný octopus sestavený z umělcových rukou, nosů a úst.

Viktorova chobotnice se má po svém dokončení konfrontovat z různým prostředím, může tak proto přejímat a vzbuzovat nejrůznější asociační významy.

Paluš pracuje v podstatě s hladkou, realistickou formou a čistě sochařským zpracováním. Propracovaná forma je důležitou součástí, nebezpečí tu číhá v prvoplánové kaširovanosti, kterou známe z podobných oblud v zábavních parcích. I když Paluš ve své eseji uvažuje o důležitosti popové estetiky a jejího vlivu na svou dosavadní tvorbu, volí řemeslně precizní cestu klasické modelace. Jeho předkládaný výsledek bakalářské práce, vycházející z předchozího trojrozměrného modelu vytvořeného v počítači, je vzhledem k výslednému materiálu a velikosti možné považovat stále za „work in progres“ Proto její „vynořování“ v zahradě má tento handicap částečně odstranit.

I v tomto stádiu lze tušit potenciál pro impozantní výsledek, ke kterému doufejme, autor v blízké budoucnosti dospěje.

Bakalářskou práci doporučuji k obhájení a hodnotím ji stupněm B.

Jiří Sobotka

